

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนโดยมุ่งหวังให้ประชาชน คนไทยทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันในชีวิตจึงได้เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ และอนุมัตินโยบายและโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้สวัสดิการชุมชนเป็นวาระแห่งชาติในการสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนฐานราก พื้นฟูทุนทางสังคม ความเข้มแข็งชุมชนในการจัดการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกพื้นที่สามารถจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึง โดยรัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งของกองทุนและสมทบงบประมาณรวมถึงพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้มีความหลากหลายขึ้น เกิดการเชื่อมโยงอย่างบูรณาการของระบบสวัสดิการของชุมชนท้องถิ่นและภาครัฐ โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนได้กำหนดให้เกิดความร่วมมือหลายฝ่าย ทั้งองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่น ตั้งแต่การพัฒนาโครงการ และการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นให้เครือข่ายสวัสดิการชุมชนทุกระดับในพื้นที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมการดำเนินงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชนและการยกระดับและต่อยอดจากงานสวัสดิการชุมชนที่ขบวนการชุมชนดำเนินการอยู่บูรณาการกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ^๑

องค์กรสวัสดิการชุมชน จึงมีความหมายถึง องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน^๒ จึงทำให้เกิดความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ข้อ ๗ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ^๓

^๑ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แอปปา พรินต์ กรุป จำกัด), หน้า ๒.

^๒ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์, พระราชบัญญัติการจัดสวัสดิการสังคม แก้ไขฉบับเพิ่มเติม ๒๕๕๐, (๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐).

^๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๓) มาตรา ๕๐ ข้อ ๗, (พ.ศ. ๒๕๕๒).

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชน คนไทยทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันในชีวิตบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบากหรือที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ เช่น เด็ก เยาวชน คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูกละเมิดทางเพศ^๔

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจมา ๓ ทศวรรษ ส่งผลให้สังคมไทยขาดความสมดุลและนำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น ความไม่เป็นธรรมด้านการกระจายรายได้ ปัญหาการเข้าถึงการบริการขั้นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ ได้นำพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศและยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ มุ่งเน้นให้เกิด “การพัฒนาที่ยั่งยืนและการกินดีอยู่ดีมีสุขของคนไทย” โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแบบองค์รวม มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งกำหนดทิศทางและรูปแบบสังคมไทยพึงประสงค์โดยมุ่งพัฒนาสู่สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพในสามด้านคือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน^๕

ผลกระทบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเปลี่ยนโครงสร้างเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้บรรจุแผนพัฒนาว่าด้วยการสมทบสวัสดิการชุมชนไว้ในแผนขององค์กรประชาชนจะคิดถึงเรื่องรัฐบาลที่จัดสวัสดิการให้กับประชาชนทั่วไป เช่น ค่ารักษาพยาบาลหรือบริษัทเอกชนที่มีให้กับลูกจ้างของบริษัทฯ ภายใต้งบประมาณประจำปีสำหรับภาคประชาชนเมื่อพูดถึงสวัสดิการชุมชนจะหมายถึงสวัสดิการที่จัดการโดยชุมชนและมีกลุ่มเป้าหมายเพื่อประชาชนในชุมชน ผู้รับผิดชอบคือองค์กรชุมชนในพื้นที่ ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการ จัดหางบประมาณและดำเนินการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนในพื้นที่^๖

การจัดสวัสดิการสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างโอกาสโดยการให้โอกาสกับคนจนคนด้อยโอกาสซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการลดปัญหาทางสังคมเป็นสิทธิพื้นฐานทางสังคมสร้างโอกาสให้กับคนจนบางกลุ่มขาดความล้มเหลวของระบบตลาดและสร้างความสันติสุขให้เกิดแก่ผู้ยากไร้ สำหรับการจัดสวัสดิการสังคมโดยรวมในสังคมไทยมีเป้าหมาย ๓ ระดับได้แก่ การแก้ไขความเดือดร้อนหรือบำบัดรักษาโดยใช้รูปแบบการสงเคราะห์ การป้องกันปัญหาซึ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้และการฝึกอาชีพ การพัฒนาศักยภาพความคิดและจิตใจ โดยการพัฒนาให้มีอารยธรรมซึ่งมุ่งให้คนมีสวัสดิการชุมชนขั้นต่ำ คือ การจัด

^๔ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.m-society.go.th/masterplan/plan๔.htm> [๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖].

^๕ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐและคณะ, บทสังเคราะห์ภาพรวมการพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมืองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖).

^๖ อุดมศรี ศิริลักษณ์พร(๒๗ พ.ย. ๕๑), “สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)” มติชน, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.codi.or.th/welfare/index.php>. [๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖].

สวัสดิการสังคมที่ครอบคลุมถึงการสงเคราะห์สังคม การประกันสังคมและบริการสังคมโดยภาครัฐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การพัฒนาเอกชนและภาคชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการบริการสวัสดิการสังคม โดยการกำหนดยุทธศาสตร์สวัสดิการสังคม การจัดทำนโยบายสวัสดิการสังคม รวมทั้งการมองสวัสดิการสังคมเชิงนโยบายทางสังคมอย่างเป็นองค์รวมโดยใช้คนเป็นศูนย์กลาง จึงสามารถป้องกันปัญหาและพัฒนาได้^๗

สำหรับการจัดสวัสดิการชุมชนโดยองค์กรชุมชนเป็นการจัดสวัสดิการจากฐานวัฒนธรรม ได้แก่ การเกื้อกูลและช่วยเหลือเครือญาติ การเกื้อกูลของระบบอุปถัมภ์ ชุมชนรับเอารูปแบบจากภายนอกเข้าไปดำเนินการในชุมชน กิจกรรมบางอย่างริเริ่มทำกันเองในชุมชน กิจกรรมบางอย่างก็ได้รับการสนับสนุน การจัดตั้งเบื้องต้นจากองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การจัดกลุ่มฅาปนกิจ การจัดกลุ่มออมทรัพย์และการจัดกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ เป็นต้น^๘

การจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชนเป็นแนวคิดหนึ่งที่เน้นให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมที่จะวางรากฐานที่จะพัฒนาสังคมและชุมชนให้เข้มแข็ง มีระบบ มีการจัดการที่ดีในทุกระดับ โดยมีแนวคิดพื้นฐานจาก การออมทรัพย์ การผลิต ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความศรัทธาและมีเงื่อนไขความสำเร็จจากการนำ ความคิดใน ๓ ส่วน ได้แก่ ภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชนและส่วนที่อยู่ในชุมชน นอกจากนั้นการนำทางจิตวิญญาณของผู้ที่มีความคิด อุดมการณ์และวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน จะสามารถที่ทำให้ทุกคนเห็นประโยชน์ร่วมกันเป็นการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน ทุกคนจะต้องไปให้ถึง และมีภารกิจรูปธรรมที่เด่นชัด ปฏิบัติได้เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกันนี้จะต้องมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกัน^๙

กระแสแนวคิด การพึ่งตนเอง ปรากฏในสังคมมานานแล้ว ในพระพุทธศาสนามีคำสอนที่ว่าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ขณะที่วัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนไทยที่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวชุมชนสังคม มักจะมีการกำหนดกิจกรรม ประเพณี จารีตต่าง ๆ มากมายเพื่อร้อยรัดผู้คนให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าวัฒนธรรมเหล่านี้จะเน้นในถึงศักยภาพของกลุ่มในด้านความสามัคคี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และการผสมกลมกลืนของคนในชุมชนซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึง “การพึ่งตนเอง” ที่การให้และการรับโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนที่เป็นรูปธรรม แต่จะได้รับสิ่งตอบแทนที่เป็นนามธรรมกลับคืนมา นั่นคือ ความสุขทางใจ จากการได้และยังเป็นการแสดงให้เห็นนอกจากบทบาทของพระพุทธศาสนาและโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรมแล้ว สถาบันที่สำคัญที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยอีกสถาบันหนึ่งก็คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นนักปราชญ์ ซึ่งแนวความคิดในการพัฒนาสังคมไทยของพระองค์บ่งบอกให้เห็น

^๗ ญาณกร พิษณานิ, **สวัสดิการชุมชน : หนทางสู่ความมั่นคงของมนุษย์**, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖), หน้า ๖

^๘ อภิญา เวชชัยและศิริพร ยอดกมลศาสตร์, **สวัสดิการสังคม ฉบับชาวบ้าน**, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๑๔๓-๑๔๘.

^๙ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๑๐ ก.ย. ๕๒), **สวัสดิการชุมชน ของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕, สยามรัฐ, ฉบับ ๕๐, หน้า ๑๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http://www.codi.or.th/downloads/welfare/Article/Article๔.,\[๑๖ ส.ค. ๕๖\]](http://www.codi.or.th/downloads/welfare/Article/Article๔.,[๑๖ ส.ค. ๕๖]).**

ถึง “การพึ่งตนเอง” อย่างชัดเจน ดังที่ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความตอนหนึ่งว่า^{๑๐}

เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัด ะมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้น มันคงพอแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญ ให้อค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ การถือหลักส่งเสริมความเจริญ ให้อค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับด้วยความ ะมัดระวังรอบคอบ และประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ได้อแน่นอนบริบูรณ์

ซึ่งหากชุมชนมีการจัดสวัสดิการที่ดีโดยการรวมกลุ่มของชุมชนโดยชุมชนจะเกิด แรงผลักดันที่ดีในการดำเนินงาน ให้อคนในชุมชนมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว ส่งผลให้อสวัสดิภาพและสวัสดิการของสังคมมีความ เข้มแข็งตามมา

กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ จึงเกิดขึ้นจากการที่ชุมชน ได้มาร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างระบบ ร่วมกันบริหารจัดการและร่วมกันรับผลประโยชน์จึงเป็นกองทุน ที่สมาชิกทุกคนร่วมกันเป็นเจ้าของดังนั้นเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน จึงได้มาจากการร่วมสมทบ ของสมาชิก ในรูปแบบที่กองทุนกำหนดขึ้นมา โดยการลดรายจ่ายวันละบาทเพื่อออมสัจจะหรือการนำ รายได้ ผลกำไรจากกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนเงินสนับสนุน หรือเงินสมทบ แหล่งอื่น เช่น การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และมีจัดสวัสดิการที่หลากหลายให้กับสมาชิก ครอบคลุม ๘ ด้านได้แก่ ด้านการเกิด ด้านการศึกษา ด้านการบวช ด้านเกณฑ์ทหาร ด้านทำบุญตามประเพณี ด้านบำนาญผู้สูงอายุ ด้านการเจ็บป่วยและ ด้านการเสียชีวิต จึงทำให้เกิดสวัสดิการที่ให้ออย่างมีคุณค่า การรับอย่างมีศักดิ์ศรีอยู่ร่วมกันของคนใน ชุมชน มีการดำเนินการที่สอดคล้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนทำให้เกิดสังคมที่เอื้อ ออาหารซึ่งกันและกัน^{๑๑}

จากที่กล่าวมาข้างต้น การดำเนินงานของกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบล อุโมงค์ยังคงประสบปัญหาต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาดังนั้นผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ โดยมีการศึกษาถึงสถานการณ์ และการบริหารจัดการของกองทุน งานตามนโยบายที่กำหนดไว้อมาน้อยเพียงใด ตลอดจนศึกษาว่า กองทุนสวัสดิการชุมชน ได้นำไปสู่การพัฒนาที่จะทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนหรือไม่ โดยการศึกษาครั้งนี้จะใช้กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เป็นกรณีศึกษาและผลการศึกษาคงจะเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารจัดการ กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ และความสามารถที่จะพัฒนากองทุนฯ ให้อยั่งยืน ต่อไป

^{๑๐} สามารถ พุทธา, เครือข่ายองค์กรออมทรัพย์ชุมชนจังหวัดลำปาง, (เอกสารอัดสำเนา).

^{๑๑} อรรณณ ขว้างจิตต์, “ประสิทธิภาพการบริหารงานการจัดสวัสดิการชุมชนกรณีศึกษากองทุนออม ทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์”, รายงานการศึกษานิสรประริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น), ๒๕๕๓.

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการก่อเกิดและพัฒนาการเกี่ยวกับกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ จังหวัดลำพูน

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การก่อเกิดและพัฒนาการเกี่ยวกับกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนเป็นอย่างไร

๑.๓.๒ การบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ แนวทางการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน ควรเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการก่อเกิดและพัฒนาการเกี่ยวกับกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชน การบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน ๑๕ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ได้กำหนดพื้นที่การศึกษา คือ กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือเมือง จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ กลุ่ม

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่ เดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นิยามคำศัพท์ไว้ดังนี้

การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมวัตถุประสงค์ร่วมกันเป็นกระบวนการดำเนิน เพื่อให้เกิดผลตามต้องการ

กองทุนออมทรัพย์ หมายถึง กองทุนที่ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในชุมชนโดยองค์กรชุมชนร่วมสมทบกองทุน

สวัสดิการชุมชน หมายถึง การสร้างหลักประกัน เพื่อความมั่นคงของชนในชุมชน ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่าง ที่จะทำให้คนในชุมชนดีขึ้น อาจจะมีอยู่ในรูปสิ่งของ เงินทอง น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย ผลของการจัดสวัสดิการชุมชน คือ เกิดความสัมพันธ์ มิตรไมตรีที่ดีขึ้นของคนในชุมชน รู้สึกมั่นคงภาคภูมิใจ อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี และมีความสุข

กองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนที่ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ตั้งขึ้น เพื่อดำเนินกิจการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในชุมชนโดยองค์กรชุมชนร่วมสมทบกองทุน

กองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชน หมายถึง กองทุน ที่เกิดจากการรวมตัวของ ประชาชน ด้วยความสมัครใจ ได้รับการจัดตั้งเป็นกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนที่กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรวมตัวกันจัดตั้งเพื่อช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน ด้วยการประหยัดและออมทรัพย์ร่วมกัน

ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการโดยยึดหลักการ ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง เรื่องการสงเคราะห์กัน, เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้, หลักการสงเคราะห์ คือ ช่วยเหลือกัน ยึดเหนี่ยวใจกันไว้และเป็นเครื่องเกาะกุมประสานโลก คือ สังคม แห่งหมู่สัตว์ไว้ ดุจสลักเกาะยึดรถที่กำลังแล่นไปให้คงเป็นรถและวิ่งแล่นไปได้ มี ๔ อย่างคือ ๑) ทาน การแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ๒) ปิยวาจา พูดจาน่ารักน่านิยมนับถือ ๓) อัตถจริยา บำเพ็ญประโยชน์ ๔) สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตัวให้เข้ากันได้เช่น ไม่ถือตัว ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ทำให้ทราบถึงการก่อเกิดและพัฒนาการเกี่ยวกับกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการ ประชาชน

๑.๖.๒ ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบล อุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๑.๖.๓ ทำให้ทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนออม ทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

๑.๖.๔ ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากองทุนออมทรัพย์สวัสดิการ ประชาชนตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน